

De Gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:	Ons kenmerk:	138403
Uw kenmerk:	Contact:	N. Versteeg
Bijlage(n): 2	Doorkiesnummer:	010 506 17 11
	E-mailadres:	n.versteeg@bar-organisatie.nl
	Datum:	7 januari 2020

Betreft: aanbesteding door NV BAR Afvalbeheer

Geachte raadsleden,

INLEIDING

Het college informeert u graag over de actuele stand van zaken rondom de aanbesteding van het huishoudelijk afval. Deze informatiebrief volgt op de raadsinformatiebrieven van 4 september 2019 en 1 oktober 2019 die wij over de aanbesteding aan u hebben voorgelegd. Ter informatie zijn deze alsnog voor u bijgevoegd.

KERNBOODSCHAP

Op 15 november 2019 heeft de Afvalverwerking Rijnmond (AVR) de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard, Ridderkerk, de NV BAR-Afvalbeheer, Irado en Afvalsturing Friesland NV gedagvaard in een kort geding. Het kort geding zal plaatsvinden op 14 januari 2020. Dit naar aanleiding van de recente quasi-inbesteding van de verwerking van het huishoudelijk afval.

TOELICHTING

Eind 2018 heeft de NV BAR Afvalbeheer een marktconsultatie uitgeschreven. Doel was om te verkennen welke mogelijkheden de drie zelfstandige gemeenten hebben om per 1 januari 2020 het huishoudelijk restafval te (laten) verwerken. Uit deze marktconsultatie kwam naar voren dat een aanbesteding niet de enige mogelijkheid was om de opdracht tot verwerking van huishoudelijk afval te vergeben. Een uitsluitend recht of quasi-in besteding bleek ook mogelijk. De NV BAR Afvalbeheer ging hierbij uit van de best mogelijke totaaloplossing. Het ging namelijk niet om uitsluitend de meest goedkope of de meest duurzame afvalverwerking, het ging om beide.

De meest efficiënte en duurzame oplossing is gevonden in de volgende samenwerking op basis van quasi-inbesteding, uitgaande van de huidige situatie waarin de gemeenten het (laten) inzamelen en verwerken van hun huishoudelijk afval hebben opgedragen aan NV BAR Afvalbeheer:

- NV BAR Afvalbeheer draagt de verwerking en nascheiding van het huishoudelijke afval van de gemeenten op aan IRADO, die op haar beurt het betreffende afval door Afvalsturing Friesland N.V. laat be- en verwerken.
- Hiertoe wordt NV BAR Afvalbeheer aandeelhouder van IRADO.

Betreft: Aanbesteding door NV BAR Afvalbeheer

- Het afval kan vervolgens verwerkt worden bij Afvalsturing Friesland N.V., waarmee IRADO een gunstig verwerkingscontract heeft en waar IRADO aandeelhouder van is.

AVR

De reden van de dagvaarding door AVR is dat zij vindt dat de quasi-inbesteding zoals hierboven beschreven niet rechtmatig is. Zij is van mening dat de NV BAR Afvalbeheer Europees had moeten aanbesteden.

Aterro

Ook afvalverwerkingsbedrijf Aterro is het niet eens met deze werkwijze. Zij heeft u in een brief, gedateerd 15 oktober 2019 met kenmerk U.19.00656, verzocht om de quasi-inbesteding van het huishoudelijk afval bij IRADO te stoppen en de verwerking via een Europese aanbesteding in de markt te zetten. Daarbij is Aterro er in de brief van 15 oktober van uitgegaan dat *de gemeente* aandeelhouder zou worden van IRADO. Dit is niet het geval. De NV BAR Afvalbeheer wordt aandeelhouder bij Irado. Hiermee is de opdracht tot verwerking van het huishoudelijk afval via quasi-inbesteding vergeven en hieraan zal uitvoering worden gegeven. De NV BAR Afvalbeheer ziet geen reden om over te stappen naar een Europese aanbestedingsprocedure. Dit hebben zij Aterro per brief van 12 november 2019 laten weten. Inmiddels heeft Aterro de gemeenten Ridderkerk, Albrandswaard en Barendrecht een WOB-verzoek gestuurd waarin ze helderheid willen krijgen over het proces.

CONSEQUENTIES

De NV BAR Afvalbeheer heeft vooraf de wijze van aanbesteding uitgebreid laten toetsen door advocaten. Hierbij is het advies gegeven dat volgens het aanbestedingsrecht de wijze van handelen door de NV BAR Afvalbeheer juridisch correct is. Om deze reden ziet de NV geen aanleiding de aanbesteding terug te trekken en alsnog Europees aan te gaan besteden.

VERVOLG

Op 14 januari vindt het kort geding plaats. Zo snel mogelijk hierna zullen we u informeren over de uitkomst ervan.

Bijlagen:

- Raadsinformatiebrief inzake verwerking huishoudelijk afval door NV BAR afvalbeheer met Irado bij Omrin
- Raadsinformatiebrief inzake vragen CU-SGP beleidsplan Afval

Met vriendelijke groet,

het college van de gemeente Albrandswaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Hans Cats

drs. Jolanda de Witte

Aan de leden van de gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:	Ons kenmerk:	103965
Uw kenmerk:	Contact:	M. Wildeboer
Bijlage(n): Nee	Telefoonnummer:	010 506 11 11
KvKnummer:	Team:	
	Datum:	4 september 2019

Betreft: verwerking huishoudelijk afval door NV BAR Afvalbeheer in samenwerking met Irado door Omrin

Geachte raadsleden,

INLEIDING

Per 1 januari 2020 lopen de huidige contracten voor de verwerking van huishoudelijk afval af en zullen er nieuwe contracten afgesloten moeten zijn. Om schaalvoordeel te hebben en zo efficiënt mogelijk aan te kunnen besteden hebben de 3 BAR gemeenten eind 2018 een besluit genomen om hierin gezamenlijk op te trekken.

KERNBOODSCHAP

Na een marktconsultatie is gebleken dat de meest efficiënte en goedkoopste oplossing is om de opdracht in te besteden bij onze eigen NV BAR Afvalbeheer. De NV draagt vervolgens zorg voor de verwerking en nascheiding van het huishoudelijk afval via IRADO (de afvalinzamelaar van Capelle a/d IJssel, Schiedam en Vlaardingen) bij Omrin. Hiertoe wordt de NV BAR-Afvalbeheer aandeelhouder van IRADO. De aandelenuitgifte wordt de komende maanden verder uitgewerkt. Het afval kan vervolgens verwerkt worden bij Omrin waar IRADO een gunstig verwerkingscontract mee heeft en aandeelhouder van is. De wijze van investering is juridisch getoetst.

TOELICHTING

Het aangaan van een aandeelhouderschap bij IRADO is binnen de statuten van de NV BAR-Afvalbeheer mogelijk. Hierin is opgenomen dat:

'het doel van de vennootschap is mede-begrepen het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met en het besturen van andere ondernemingen en vennootschappen,' en 'Binnen haar doel kan de vennootschap al datgene verrichten wat met dit doel in de ruimste zin verband houdt zowel voor eigen rekening, als voor rekening van derden'. Het nemen van aandelen in IRADO valt daarmee binnen de geformuleerde opdracht aan de NV BAR-Afvalbeheer. De beslissing om aandelen te nemen is hierdoor een bevoegdheid van de Algemene vergadering van Aandeelhouders van de NV BAR-Afvalbeheer.

De verwerking van het huishoudelijk restafval via Omrin is het meest duurzaam en levert de minste CO2 uitstoot op in het gehele verwerkingsproces. Omrin garandeert een scheidingspercentage van 38% grondstoffen uit het restafval tegen de laagste kosten.

De afstand tussen Heerenveen en de gemeenten in de BAR regio lijkt hierbij een nadeel te zijn. Echter de gescheiden grondstoffen kunnen direct verwerkt worden op het Ecopark De Wierde tot herbruikbare grondstoffen. Dit in tegenstelling tot andere verwerkers die voor onze gemeenten weliswaar dichterbij zijn. Zij kunnen het PMD alleen nascheiden, waarna dat PMD lange afstanden moet afleggen voordat er een goede bestemming voor is. De totale keten is hierbij dus langer dan de situatie om het afval in Friesland te verwerken. Het ingezamelde restafval wordt door de NV BAR Afvalbeheer op korte afstand van onze gemeenten overgeslagen bij IRADO. Voertuigen van Omrin, die rijden op biogas gemaakt uit vergisting van GFT afval, rijden het restafval van IRADO en de NV BAR Afvalbeheer naar de afvalverwerking in Heerenveen.

De samenwerking met IRADO beperkt zich niet alleen tot het verwerkingscontract huishoudelijk afval. Verdere samenwerking tussen IRADO en de NV BAR- Afvalbeheer biedt kansen. Te denken valt hierbij aan het gezamenlijk aanbesteding van voertuigen, routeoptimalisatie programma's, communicatie, personeelsaangelegenheden, uitwisselen ervaringen etc. In de komende periode zal gekeken worden in hoeverre beide partijen elkaar beter en efficiënter kunnen maken met behoudt van eigen zelfstandigheid.

CONSEQUENTIES

Ingaande 2020 verzorgt de NV BAR-Afvalbeheer de duurzame verwerking van huishoudelijke afvalstoffen van de gemeente Albrandswaard tegen de laagste kosten.

Het nascheiden van afval draagt bij aan het verhogen van het scheidingspercentage van al het huishoudelijk afval geproduceerd door de inwoners van Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk.

Door te zorgen voor een hoog scheidingspercentage worden meer grondstoffen gered uit de verbrandingsovens waardoor deze in de keten kunnen blijven. De aarde wordt daardoor minder uitgeput.

We dragen hierdoor bij aan het behouden van de leefbaarheid van de planeet voor volgende generaties.

VERVOLG

Bij de invoering en verwerken van het restafval met nascheiding worden de effecten van de invoering gemonitord en gerapporteerd. Dit om na te kunnen gaan of de gegarandeerde scheidingspercentages behaald worden en welke effecten dit heeft op het scheidingspercentage en verwerkingskosten in de gemeente Albrandswaard. De uitkomsten rapporteren wij aan u.

Met vriendelijke groet,

het college van de gemeente Albrandswaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Hans Cats

drs. Jolanda de Witte

De Gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:	Ons kenmerk:	116329
Uw kenmerk:	Contact:	N. Versteeg
Bijlage(n): 1	Doorkiesnummer:	010-5061711
	E-mailadres:	n.versteeg@bar-organisatie.nl
	Datum:	1 oktober 2019

Betreft: Beantwoording technische vragen fractie CU/SGP

Geachte raadsleden,

INLEIDING

Naar aanleiding van de behandeling van het “Beleidsplan Afval en grondstoffen” in het beraad en advies van 23 september jongleden heeft de CU/SGP fractie nog de volgende aanvullende schriftelijke/technische vragen. Met deze informatiebrief geven wij antwoord.

Raadvragen

De fractie van CU/SGP heeft de volgende vragen voor de wethouder:

Vraag 1. Waarom wordt er verwezen in de beantwoording naar een RIB 103965? Deze brief is vanmiddag pas binnengekomen! Gezien de datering van de brief. 4-9, waarom zijn wij niet eerder geïnformeerd. Dit had mogelijk veel vragen voorkomen.

Antwoord: De RIB had eerder aangeboden moeten worden. De RIB was ook eerder al gereed maar door een administratief probleem te laat naar u verzonden. Onze excuses daarvoor.

Vraag 2. Waarom is er geen aanbesteding gedaan? Het is toch aanbestedingsplichtig?

Antwoord: Er is door de NV BAR-Afvalbeheer een marktconsultatie gedaan waaruit bleek dat met de gekozen constructie er geen aanbesteding behoefde plaats te vinden. Uit de consultatie is gebleken dat het restafval het beste en op de meest voordeligste manier verwerkt kon worden door middel van een inbesteding bij IRADO. Deze gekozen werkwijze is juridisch ook gecontroleerd en akkoord bevonden.

Vraag 3. Op welke wijze wordt de NV BAR aanhouder van IRADO? Welke prestaties staan daar tegenover? Welke risico's zijn aan deze deelneming gebonden? Denkend aan de situatie in Amsterdam.

Antwoord: Op grond van artikel 2 van de statuten van de NV BAR-Afvalbeheer is zij bevoegd om samenwerkingen als de onderhavige aan te gaan. De NV BAR-Afvalbeheer heeft 5% aandelen verworven bij de NV IRADO. De nu gekozen samenwerking brengt de gemeenten in de BAR regio

echter ook verder. Dit omdat het verwerken en nascheiden van het huishoudelijk afval bij IRADO voor de NV BAR-Afvalbeheer en haar aandeelhouders het hoogste duurzaamheidsrendement oplevert (gegarandeerde nascheidingsresultaat van 38% van het aangeboden restafval). Daarnaast is gebleken dat de gekozen constructie financieel het voordeligst is in vergelijking met de andere partijen waarmee de NV BAR-Afvalbeheer in de afgelopen periode heeft gesproken.

Concreet gaat de NV BAR-Afvalbeheer de verwerking en nascheiding van het huishoudelijk afval beleggen bij IRADO via de zogenaamde constructie van "inbesteding". Via deze constructie hoeft er geen aanbestedingsprocedure te worden doorlopen. IRADO en Omrin werken ook op basis van de constructie van inbesteding.

Voor wat betreft de gekozen constructie is voorts van belang dat partijen hebben afgesproken dat alle partijen de eigen kosten dragen en dat de samenwerking met IRADO hoe dan ook eindigt als wordt besloten om de relatie tussen Omrin en IRADO te beëindigen. Deze houdt ook op als de NV BAR Afvalbeheer ophoudt aandeelhouder te zijn van IRADO. In dat geval geldt wel een opzegtermijn van vijf jaar. Voor de gemeente Albrandswaard, als aandeelhouder van de NV BAR Afvalbeheer, is nog van belang dat NV BAR-Afvalbeheer alleen kan ophouden aandeelhouder te zijn na vooraf verkregen goedkeuring van de aandeelhouders. Artikel 2:107a lid 1 sub b BW noopt daartoe. Daarmee hebben de aandeelhouders van de NV BAR-Afvalbeheer gezamenlijk dus altijd het laatste woord in het al dan niet beëindigen van de samenwerking. Risico's zoals in de situatie in Amsterdam voorzien we op dit moment niet.

Vraag 4. Waarom zijn wij hierover niet door het college geïnformeerd? In hoeverre is deze besteding een collegebevoegdheid of raadsbevoegdheid?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 1. Op grond van artikel 2 van de statuten van de NV BAR-Afvalbeheer is zij bevoegd om samenwerkingen als de onderhavige aan te gaan. U bent inmiddels door een RIB geïnformeerd. Het verstrekken van de opdracht aan de NV BAR-Afvalbeheer om zorg te dragen voor de verwerking van huishoudelijk afval is een collegebevoegdheid.

Vraag 5. Stond er in het huidige contract met AVR niet een clausule tot verlening van 1 of 2jaar? Waarom wordt deze optie niet genoemd?

Antwoord. Het contract voor de verwerking van het restafval loopt af op 31 december 2019. Daar zit geen verlengingsmogelijkheid in.

Vraag 6. In de beantwoording wordt aangegeven dat het scheidingspercentage niet veranderd bij variant 0. Maar wat is dan het verschil tussen 0, 1 en 2 voor het scheidingspercentage? Alle types inzamelingen gaan in de nieuwe situatie over de nascheidingsinstallatie. In het voorstel worden bij de varianten de voorbeelden van restafval genoemd. In onze optiek is dit niet juist omdat er aangegeven wordt in alle situaties dat OMRIN een nascheiding gegarandeerd van 36%. Dan geldt volgens mij voor variant 0,1 en 3 hetzelfde.

Variant	Restafval Beleidsplan	Echter 36% nacheding (huidige 9 kg PMD)	Onze conclusie Restafval
0	202	(202+9)* 64%	135
1	176	(202+9)* 64%	135
2	121		121
3	170	(202+9)* 64%	135
4	99		99

Dan is het verschil tussen variant 0,1 en 2 minimaal. Graag ontvangen wij uitleg of deze conclusie wel of niet juist is. In hoeverre is er een mogelijkheid om na het 1e kwartaal 2020 een evaluatie te doen over de afvalscheiding voordat er een definitieve keuze gemaakt wordt voor welke variant? (Variant 0 komt zowieso te vervallen, maar dat in eerste instantie variant 1 wordt toegepast)

Antwoord: Bij alle varianten wordt nascheiding toegepast. Echter, bij alle varianten is de hoeveelheid restafval in kilo's verschillend na invoering van de maatregelen die bij deze variant hoort. Dat komt door de systeemkeuze in de varianten. Nascheiding van het restafval is optimaal als er geen nat afval zoals GFT bij zit. Het is dus van groot belang dat deze stroom niet in het restafval terecht komt, maar ook het papier, textiel, glas en grofhuishoudelijk afval moet niet in het restafval worden gegoid. Daar zorgt variant 4 het beste voor, gevolgd door variant 2.

De conclusie die u trekt met uw tabel is daarmee niet juist. Immers, door communicatie en de financiële prikkel zal het restafval sterk afnemen en de grondstoffen toenemen. Het restafval blijft dus niet gelijk zoals u in uw tabel hanteert. Hieronder een tabel waarin de berekening per variant aangegeven is wat de verwachte kilo's restafval zijn en de stijging van de afvalstoffenheffing. In de bijlage zit een uitgebreidere en uitgewerkte versie zodat u alle investeringskosten, exploitatiekosten, scheidingsresultaat en stijging van de ASH in voor alle varianten in 1 overzicht heeft.

	Kilo's restafval	Stijging ASH n.a.v. de beleidskeuze
Variant 0	202	€35
Variant 1	176	€43
Variant 2	121	€34
Variant 3	170	€54
Variant 4	99	€24

Vraag 7. Er is idd besloten dat de BTW terugvloeit naar de gemeenten, maar gezien de kostenontwikkeling en daardoor ook de hogere BTW last is het een vraag of we dat wel moeten willen. Een vervolgvraag: gezien het BTW compensatiefonds. Bij Prinsjesdag is er gesuggereerd dat er niet voldoende gelden in het fonds zitten om alles uit te keren. Welke gevolgen heeft dit voor onze gemeente? (eventueel beantwoorden bij de begroting, maar dan in bredere zin en niet alleen voor het afval)

Antwoord: Het BTW-compensatiefonds is inderdaad al jaren gemaximeerd. Het al of niet toereikend zijn voor alle BTW-claims is afhankelijk van de omvang van de totale claims van alle gemeenten. Of dit gevolgen heeft voor de gemeente Albrandswaard is niet op voorhand aan te geven.

Vraag 8. Het ligt mij bij dat de accountant in het verleden heeft aangegeven dat er wel een BTW en VPB risico zit in de samenwerking met de BAR GR en NV. Wat is hun oordeel dan hierover?

Antwoord: Inzake de VPB en BTW positie is het standpunt van de belastingdienst bepalend. Voor de fiscale positie is de NV een bedrijf dat net als ieder ander bedrijf de nota's bij de gemeente indient voor de verwerking van huishoudelijk afval. De gemeentelijke BTW-positie blijft hierdoor ongewijzigd. De NV claimt immers de te betalen BTW bij de fiscus en draagt vervolgens de van de gemeenten ontvangen BTW af. Hierin is geen risico. Wat betreft de VPB is er tussen de belastingdienst en de NVRD een zogenaamde brancheafsprake gemaakt, die als aanvulling geldt voor de samenwerkingsvrijstelling die de NV BAR-Afvalbeheer heeft. Concreet betekent dit dat de NV BAR-Afvalbeheer over haar activiteiten betreffende huishoudelijk afval VPB vrijstelling heeft. Als onderdeel van de brancheafsprake moet er wel VPB betaald worden over de winst op de verkoop van grondstoffen. Deze winst is door de belastingdienst vastgesteld op 1%. Stel oud papier levert € 1.000,- op, dan is de fictieve winst € 10,- waarover VPB moet worden betaald. Deze VPB kwam al en blijft voor rekening van de gemeenten. Hierin wijzigt niets.

De fiscale risico's genoemd door de accountant zijn gemaakt voordat de brancheafspraken zijn gemaakt. Inmiddels is er veel duidelijk geworden.

Vraag 9. Daarnaast wat is het oordeel van de accountant inzake de aanbesteding/inbesteding?

Antwoord: Over de inbesteding heeft de NV BAR-Afvalbeheer zich laten begeleiden door een gerenommeerd advocatenkantoor gespecialiseerd in aanbestedingsrecht. De quasi-aanbesteding voldoet volgens de advocaten aan de wetgeving.

Vraag 10. Gezien nu alles bij de NV Bar ondergebracht wordt. Hoe zit het dan met de AVG? Hoe wordt dit bewaakt? In hoeverre komt de data ook bij IRADO en OMRIN terecht?

Antwoord: Alle zorgvuldigheid wordt betracht en is geborgd. Het hoeveelheid restafval dat aangeboden wordt kan niet naar individuen in de gemeenten worden teruggeleid. Het contact tussen IRADO, Omrin en de NV BAR Afvalbeheer gaat over tonnages, geld en verschillende afvalstromen, niet over persoonsgegevens.

Met vriendelijke groet,
het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

Hans Cats

drs. Jolanda de Witte